

 UFUK CO?KUN: Türkiye'de eğitim alanı'nda yapılan bir ara?tırma devletin eğitime müdahalesini hak?lı?ları yan?lı?yor.

Bilindi?i gibi ülkemizde eğitim hizmetleri b?y?k?de devlet taraf?ndan finanse edilmekte ve retilmektedir.

Devletin demir lik retimi yapması, bu retime s?bvans etmesine ve denetlemesine b?y?k bir ?unluk kar?? karken, s? konusu eğitim olunca bu defa ayn? ?unluk tam tersi g??leri savunmaktadır. (M. kgezen; Liberal D??nce Dergisi Kas?m 2008) Peki, Türkiye'de eğitimi bu denli el ve emli k?lan d??nce ne olabilir? Albert Jay Nock; Devlet okullar?n?n iyi birey yet?tirmekten k iyi vatanda? yaratmakla ilgilendi?ini ifade eder. Eğitimin neden devlet taraf?ndan müdahale edildi?ini sorgulayan John Lott ise; Devletin eğitim hizmetlerinin halk? kontrol etmede maliyeti d??ren bir mekanizma oldu?undan bahseder. Türkiye'de eğitim bireyin kendi ba??na bir de?er olarak alg?land???, tan?nd?? ve sayg? duyuldu?u bir anlay?? geli?tirmekten k -Nock'un da ifade etti?i gibi- iyi bir vatanda? yaratma yolunda i?lev g?mektedir. Bu bak?mdan y?llard?r sosyal, siyasal, ekonomik, bilim, sanat ve teknoloji alanlar?nda ciddi ilerlemeler kaydedemedik.

Türkiye'de eğitim -bir bilim dal?olarak- ellikle darbe s?re?erinde devletin tekeli alt?na al?narak sadece resmi ideolojiyi transfer eden bir arac? durumuna indirgenmi?tir. ne?in 60 darbesi niversitelerin ancak devlet eliyle kurulabilece?i ?art?n? dayatm??t?. Bu durum el te?ebb?s?n eğitim alan?ndaki t?m giri?imlerinin de n? t?kam?? oldu. . Ne var ki devlet k?t im?larla bu y?k?n alt?ndan kalkamad?. Neticede bu lkenin ?ocuklar?na ne kaliteli bir ilkretim sunabildi ne de niversite eğitimi. Sonu?ta devlet, eğitim alan?nda k? bir performans ortaya koydu. niversiteleri bilim reten me?lar olmaktan k ideolojik kamplara d??t?ren Y??n kurulmasıyla da lkede hem h?r fikirlerin geli?mesi engellendi hem de bilim, sanat, edebiyat, fen ve teknoloji alanlar?nda ciddi gerilemeler kaydedildi.

Y?ksek maliyet, d??k kalite;

Ki?i ba??na d?en harcama miktar?n?, devlet okullar?nda, el okullara g?e daha y?ksek olmasına kar??lı?k, eğitim kalitesinin devlet okullar?nda k d??k oldu?u g?lmektedir. Bug?n yapılan bir ara?tırmada devlet okullar?n?n ba?ar?s?n?n el okullara g?e k d??k oldu?u ortaya kmaktadır. ne?in 2003 y?l?nda a?klanan Uluslararası ?renci Ba?ar?s?n? Belirleme Program? PISA'n?n verilerine g?e devlet okullar? okuma, problem zme, fen ve matematik alanlar?nda el okullar?n bir hayli gerisinde g?kmektedir.

D?nyan?n de gelen de?erlendirme kurumlar?ndan biri olan CITO'nun Türkiye biriminin geli?tirdi?i ?renci ?zleme Sistemi'nin Eyl?l 2007 sonu?ar? da bundan pek farklı de?ildir.

small;">CITO T?rkiye ?renci ?zleme Sistemi (S) ayr?ca ilk?etime ba?layan ?rencilerde e?itime haz?r bulunu?luk a?s?ndan bir sorun olmad???; ancak e?itim s?resince, s?n?f d?zeyi y?kseldik, ?st d?zey d?nme becerilerini edinemedikleri raporunu da sunmu?tur.(CITO E?itim; Kuram ve uygulama say?;4)
</p>
<p>Ara?t?rmalar devletin e?itime m?dahalesinin hakl? bir gerek?isi olmad???n? kan?tlamaktad?r. T?rkiye?de devletin e?itimi tekeline tutmas?n?n, e?itimin egemen ideolojiyi aktaran bir ara?haline getirilmesiyle yak?ndan bir ilgisi bulunmaktad?r. Oysa e?itim; bireyin anlam aray??? yolunda beyninin, y?re?inin ve elinin g?rle?tirilmesidir. E?itim bir s?n?r koyma u?ra??s? de?il, ufuklar? geni?letme il??mas? olmal?d?r. ?nsano?luna yak???r bir e?itim, korkudan ba??ms?z bir e?itimidir. Korku dolu birey, g?r d?nme g?c?n? yitirir. Birey g?rl?n? yitirince yeteneklerin de yitirir.(Muhsin Hesap?lu; T?rkiye?de Cumhuriyet D?emi E?itim ?deolojisi)
</p>
<p>Devlet e?itimde rekabet etmeli;
</p>
<p>T?KOKB?R?e g?e (el Okullar Birli?i) bug?n T?rkiye?de okul ?cesi, ilk?retim ve orta?retim olmak ?zere toplam 2.353 el okulda; 38.794 ?retmen, 344.769 ?renciye e?itim vermektedir. Bu oran devletin e?itim kurumlar?yla kar??la?t?r?ld???nda bir hayli azd?r. T?rkiye?de el okullar?n da m?fredat?n? ve denetlemesini devlet yap?yor. Bu durum do?as? gere?i s?rekli ?cuklar?na daha kaliteli bir gelecek yaratma bas? i?risinde olan ebeveynlerin ?nde ?kta fazla bir se?enek imk? sunmuyor. Bunun i?n e?itimin ciddi bir reforma ihtiyac? vard?r. ?celikle el okullar?n a?lmas?n?n ?ndeki t?m engellerin kald?r?lmas? gerekmektedir. En ?emlisi de m?fredat tekeli mutlaka k?r?lmal?d?r.
</p>
<p>el okuldan kas?t g?r E?itim-sen'in yay?mlad??? bir raporda ifade edildi?i gibi, ?Ekonomisiyle, m?fredat?yla, ders kitaplar?yla devletten tamamen ba??ms?z okullard?r. Devlet bu okullar?n m?fredatlar?n? sadece insan haklar? a?s?ndan denetleyebilmelidir. Bunun d???nda okullar istedikleri m?fredat? haz?rlay?p topluma sunabilmelidir. ?steyen ideolojik paras?z okulda a?bilir. Cemaatler kendi dini inan?ar?na y?elik ve kendi dillerinin de ?retildi?i e?itimde verebilirler. Arz talep meselesi Bug?n var olan el okullar?n m?fredat?n? bile devletin belirledi?ini ifade etmi?tik. Asl?nda bu tekel kalkmal?d?r. T?rkiye?de ya?ayan farkl? kesimler, cemaatler vs. m?fredatlar?n? ve e?itim politikalar?n? kendileri belirlemesi kayd?yla okullar?n? a?bilmelidir. Neticede talep bulan okul devam eder, talep bulamayansa kapan?r. Devlet okullar? da olmal? ve i?levlerine devam etmelidir. Ve bu resmi okullar di?er el okullarla rekabet edebilmelidir. T?rkiye?de ?itli e?itim kurumlar?n?n kendi aralar?nda yapaca?? rekabet hem e?itimin maliyetini d?d?recektir hem kalitesini artt?racakt?r hem de g?r d?nce kanallar?n? alabildi?ine a?cakt?r. </p>
<p>el okullar?n bu r?vede ele al?n?p ?ndeki engellerin kalkmas?yla anadilde e?itim tart??malar?, zorunlu din dersi tart??malar?, ?mam Hatip Lisesi tart??malar? da b?y?k oranda bitecektir. Di?er taraftan el okula giden her ?rencinin devlet okullar?ndaki ?renci yo?unlu?unu hafifletece?i ve devlet okullar?ndaki ?rencilerin daha iyi bir e?itim almalar?na imk? ve f?rsat verece?i de g? ard? edilmemelidir. Devlet vatanda??n? kafas?na g?e bi?mlendirebilece?ine ve bunda da hakk? oldu?una inan?yor. Vatanda?a etnik kimlik, ana dil, din, ya?am bi?mi tercih edip

dayatmaya kalkıyor. Oysa insanlar devletin kendi tercihlerine saygılı olmasını istiyorlar. Yurttaşların etnik kimlik, dil, din gibi tercihlerindeki farklılaşma saygı duyup bunlar arasında ayrım yapmadan, hakemlik yapmasını istiyorlar.

Kendine güvenen, ülkesinde yaşayan kendi farkından, renginden, mezhebinden ve inancından olmayanlarla yargısız kurducu saçlam ilhakilerin geliştirilmesine imkân sağlayan, birlik ve kardeşlik duygularını bilinçli bir şekilde yaşayan aklî bağında bireylerin var olması için eğitim alanında mutlaka alınması gereken engelleri aşmak durumundayız. Demokratik dünyanın geldiği bu noktada çocuklarımızı hayata asker gibi bakmalarını sağlamakla ne bilimde, sanatta, ekonomide nede insan hakları alanlarında bir ilerleme sağlayabiliriz. Farklı kültürlerin, renklerin, farkları ve inançlarının var olduğu bir coğrafyada tek tip düşünce tarzı ve eğitim politikalarını alabilirdi ince tarmak ve zımmetleri retmek durumundayız.

ufukcoskunn@gmail.com